

Ontwerp van decreet betreffende Wijk-werken en diverse bepalingen in het kader van de zesde staatshervorming

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

Via de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming werden de bevoegdheden van de gewesten en gemeenschappen aanzienlijk uitgebreid. Een aantal bevoegdheden worden al uitgeoefend door het Vlaams Gewest of Vlaamse Gemeenschap. Andere bevoegdheden vereisen nog decretale aanpassingen.

De voorgestelde aanpassingen aan de verschillende reglementering in dit decreet hebben betrekking op:

- de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA) (artikel 6, §1, IX, 11°, van de BWHI);
- de beroepsinlevingsovereenkomst;
- de vestigingsuitkering;
- de kinderopvangtoeslag;
- de premie beroepsopleiding specifiek voor PWA.
- Outplacement

PWA en wijk-werken

Krachtens artikel 6, §1, IX, 11° BWHI zijn de gewesten bevoegd geworden voor het PWA-stelsel. Hierbij wordt wel bepaald dat de federale overheid de bestaande betaling van de werkloosheidsuitkeringen van de werknemers tewerkgesteld in het kader van een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap voortzet zolang de gewesten een PWA-systeem behouden. Hierbij is een responsabiliseringsmechanisme voorzien ten aanzien van het aantal personen dat in het PWA-systeem mag tewerkgesteld worden (cf. infra).

Naast de uitbetaling van de werkloosheidsuitkering zijn er nog enkele aspecten federaal gebleven:

- de PWA-arbeidsovereenkomst;
- de vrijstellingen van beschikbaarheid gerelateerd aan de PWA;
- de algemene regeling van het welzijn van de PWA-werknemers;
- de PWA-inkomensgarantie uitkering.

Daarnaast moet rekening worden gehouden met het contingent en het responsabiliseringsmechanisme.

Met uitzondering van deze federale bevoegdheden is de bevoegdheid inzake het PWA-stelsel volledig overgedragen aan de gewesten. Het Vlaamse gewest geeft binnen deze grenzen een nieuwe invulling aan het PWA-stelsel, met de nieuwe naam 'Wijk-werken'.

*** Met betrekking tot de federale bevoegdheden:**

a) De PWA-arbeidsovereenkomst

De wet van 7 april 1999 betreffende de PWA-arbeidsovereenkomst en het koninklijk besluit van 13 juni 1999 tot vaststelling van een model van de PWA-arbeidsovereenkomst en tot uitvoering van artikel 17, 3° van de wet van 7 april 1999 betreffende de PWA-arbeidsovereenkomst is federaal gebleven. De bepalingen van deze wet en het koninklijk besluit kunnen dus niet gewijzigd worden door dit decreet.

b) De PWA-vrijstelling van beschikbaarheid

De PWA-vrijstelling is federaal gebleven (artikel 79 § 4bis van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering). Gezien wijk-werken beschouwd wordt als een PWA-stelsel moet in overleg met het federale niveau bekeken worden in hoeverre de PWA-vrijstelling aangepast kan worden overeenkomstig wijk-werken. Dit decreet kan hier geen wijzigingen in aanbrengen.

c) Welzijn

Het welzijn van de PWA-werknemers blijft een federale bevoegdheid en wordt bepaald in artikel 4 § 2 van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

d) De PWA-inkomensgarantie uitkering

Gezien er in het stelsel wijk-werken geen inhoudingen meer gebeuren op de werkloosheidsuitkeringen van de PWA-werknemer, is het vreemd om de bepalingen van de inkomensgarantie uitkering te behouden. Echter, gezien dit geen Vlaamse bevoegdheid is, kan dit decreet die bepalingen niet wijzigen. Dit komt toe aan het federale niveau. Artikel 79 § 8, eerste en derde lid, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering blijft behouden.

e) Met betrekking tot het contingent en het responsabiliseringsmechanisme

In artikel 6, §1, IX, 11° van de BWHI staat bepaald:

"Zolang de gewesten een PWA-systeem behouden, zet de federale overheid de bestaande betaling van de werkloosheidsuitkeringen van de werknemers tewerkgesteld in het kader van een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap voort. Indien het aantal personen dat in het PWA-systeem is tewerkgesteld gemiddeld over het jaar hoger is dan 7 291 gerechtigden wat betreft het Vlaamse Gewest en 7 466 gerechtigden wat betreft het Waalse Gewest, dan is het betrokken gewest een responsabiliseringsbijdrage verschuldigd overeenkomstig artikel 35nonies, § 3, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en gewesten;"

De memorie van toelichting bij de bijzondere wet met betrekking tot de Zesde Staatshervorming van 6 januari 2014 bepaalt dat de gewesten de nodige inspanningen leveren voor de activering van het zoekgedrag van de werkzoekenden en het leiden van de werkzoekende naar de reguliere arbeidsmarkt. Dit is een algemeen principe dat ook voor de PWA-werknemers geldt. Daarom zal de federale overheid, indien de gewesten beslissen om een PWA voorziening te behouden, de financiering van de werkloosheidsuitkeringen van de PWA-werknemers voortzetten, maar zal de betaling van het aantal werkloosheidsuitkeringen voor personen tewerkgesteld in het PWA-systeem door de federale overheid beperkt worden via een terugbetaling door de gewesten. Voor elke in het PWA tewerkgestelde werkloze bovenop het gemiddeld aantal PWA-werknemers per gewest tijdens het jaar 2012, betaalt het gewest het forfaitair bedrag (derde periode) van de werkloosheidsuitkering samenwonenden terug aan de federale overheid. Dit aantal PWA-werknemers per gewest bedraagt met name 7 291 voor het Vlaamse gewest, 7 466 voor het Waalse Gewest en 1 473 voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest (...).

Er wordt dus een contingent gesteld op het aantal gerechtigden dat in het PWA-systeem tewerkgesteld mag worden. Er wordt nergens verduidelijkt wat wordt verstaan onder een

gerechtigde in het PWA-systeem. Indien deze grens wordt overschreden zijn de gevolgen van artikel 35nonies, §3 van de bijzondere wet tot hervorming van de financiering van de gemeenschappen en de gewesten van toepassing. Deze regelt de vergoeding wanneer het gewest het aantal gerechtigden overschrijdt, nl.: "§ 3. Indien het aantal personen dat in het systeem van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA) is tewerkgesteld gemiddeld over het jaar hoger is dan het aantal dat voor het Waalse Gewest en het Vlaamse Gewest is vastgesteld door de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is vastgesteld door artikel 4, vierde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, dan worden, met toepassing van artikel 6, § 1, IX, 11°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, de door het betrokken gewest aan de federale overheid verschuldigde middelen in mindering gebracht van de aan dat gewest overeenkomstig § 1 toegekende middelen.

De middelen die door een gewest voor een gegeven begrotingsjaar zijn verschuldigd, worden bekomen door het bedrag van 6.000 euro te vermenigvuldigen met het verschil tussen enerzijds, het aantal personen dat het vorige jaar in het PWA-systeem is tewerkgesteld en dat gedomicilieerd is op het grondgebied van het betrokken gewest en anderzijds, het aantal begunstigden dat voor het Waalse Gewest en het Vlaamse Gewest is vastgesteld door artikel 6, § 1, IX, 11°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is vastgesteld door artikel 4, vierde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen.

Het bedrag van 6.000 euro wordt vanaf begrotingsjaar 2016 jaarlijks aangepast aan de procentuele verandering van het gemiddelde indexcijfer van de consumptieprijzen en aan een percentage van de reële groei van het bruto binnenlands product van het betrokken begrotingsjaar, op dezelfde wijze als bedoeld in artikel 33, § 2. Dit percentage is gelijk aan het percentage zoals bepaald in § 1, vijfde lid."

*** Wijk-werken:**

Met uitzondering van de bovenstaande federaal gebleven aangelegenheden zijn de gewesten dus bevoegd geworden voor het PWA-stelsel. Volgens de memorie van toelichting bij de bijzondere wet met betrekking tot de Zesde Staatshervorming van 6 januari 2014 beschikken de gewesten over de bevoegdheid om het stelsel van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen op te heffen, aan te vullen, te wijzigen of te vervangen, met inbegrip van de bevoegdheid om het te vervangen door andere instrumenten. Deze bevoegdheid omvat:

- de erkenning van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen;
- de administratieve organisatie van deze activiteiten;
- de controle van de samenstelling van de beheersorganen van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen;
- het bepalen van de werklozen die van het pwa-stelsel mogen genieten, binnen de categorie van de langdurig werklozen en personen die ver van de arbeidsmarkt staan, zonder het begrip langdurig werklozen en personen die ver van de arbeidsmarkt staan te mogen denatureren;
- het bepalen van de categorieën van gebruikers;
- het bepalen van de toegelaten activiteiten;
- het bepalen van het toegelaten aantal activiteitsuren;
- de prijszetting en het bepalen van het model en de waarde van de PWA-cheques;
- het bepalen van de vergoeding die de werkloze ontvangt per cheque in zoverre dit niet tot gevolg heeft dat de werkloze minder ontvangt dan de werkloosheidsuitkering waarop hij recht zou hebben;
- het bepalen van het financieringsmechanisme;
- de omkadering van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen;
- de administratie- en omkaderingskosten;
- de financiële controle van de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen;
- het kiezen van de uitgiftemaatschappij van de PWA-cheques;
- de fiscale vermindering van de PWA-cheques voor de gebruikers.

Aan deze bevoegdheden wordt voor het Vlaamse gewest uitvoering gegeven door het decreet wijk-werken. De federale bepalingen die nog verwijzen naar het PWA-stelsel en dewelke gewestmaterie zijn geworden zullen worden opgeheven.

Andere bevoegdheden:

*** Beroepsinlevingsovereenkomst**

De beroepsinlevingsovereenkomsten worden overgeheveld van het federale niveau naar de gemeenschappen. Om die reden dient er een decretale grondslag voorzien te worden om deze beroepsinlevingsovereenkomsten te hervormen. De beroepsinlevingsovereenkomst wordt hervormd tot de "beroepsinlevingsstage".

De bepalingen omtrent de beroepsinlevingsstage zullen pas in werking treden samen met een nieuwe besluit van de Vlaamse regering omtrent de beroepsinlevingsstage. In dit decreet worden alvast de nodige decretale aanpassingen gedaan.

*** Premies**

De volgende premies worden opgeheven:

- Vestigingsuitkering (artikel 36sexies van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering)
- De kinderopvangtoeslag (artikel 131 septies/1 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering)
- Toeslag voor beroepsopleiding en vormings- of inschakelingsactie (artikel 131octies van het koninklijk Besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering)

Voor deze premies wordt een overgangsbepaling voorzien voor premies waarvan de aanvraag is ingediend vóór 1 januari 2018.

*** Outplacement**

Voor outplacement wordt er één artikel gewijzigd. Hiervoor wordt verwezen naar de bespreking bij artikel 53.

*** Wijzigings-en opheffingsbepalingen**

Daarnaast voert het decreet enkele wijzigings-en opheffingsbepalingen door:

- De bepalingen in het VDAB-decreet (Decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding") waarbij de taken met betrekking tot het PWA-stelsel worden vervangen door de taken met betrekking tot het wijk-werken.
- De bepalingen die betrekking hebben op het oude PWA-stelsel en die gewestbevoegdheid zijn geworden worden opgeheven. Zo worden de bepalingen die betrekking hebben op een gewestbevoegdheid in de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering opgeheven.
- De bepalingen in het Vlaamse decreet van 15 juli 2005 houdende de toekenning van de mogelijkheid tot sluiting van beroepsinlevingsovereenkomsten aan sommige rechtspersonen, en die verwijzen naar de beroepsinlevingsovereenkomsten worden opgeheven.

B. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Hoofdstuk 2. Wijk-werken

Afdeling 1. Algemene principes

Artikel 3

De begrippen vermeld in dit artikel behoeven geen verdere commentaar.

Artikel 4

Er wordt een PWA-stelsel opgericht voor het Vlaamse Gewest. De reden waarom "wijk-werken" nog steeds gekwalificeerd wordt als een PWA-stelsel wordt verduidelijkt in artikel 6 § 1, IX, 11° van de van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Indien de gewesten een PWA-systeem behouden zet de federale overheid de bestaande betaling van de werkloosheidsuitkeringen van de werknemers tewerkgesteld in het kader van een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap voort.

Het stelsel wijk-werken is toegankelijk voor werkzoekenden met een domicilie in het Vlaamse Gewest en gebruikers met een domicilie of vestigingseenheid in het Vlaamse Gewest. De activiteiten verricht in wijk-werken vinden plaats in het Vlaamse Gewest.

Artikel 5

In wijk-werken zijn er verschillende partners, nl. de VDAB, de gemeente, de organisator en het OCMW (wat betreft de toeleiding en begeleiding van werklozen).

De RVA wordt in wijk-werken eveneens beschouwd als een partner aangezien zij instaan voor wat betreft de werkloosheidsuitkeringen, maar ook omdat sommige bevoegdheden inzake het PWA-stelsel (door dit decreet omgevormd tot wijk-werken) federaal zijn gebleven. Dit wordt hier niet expliciet gesteld, gezien het federale bevoegdheden betreft. Ook voor de OCMW's kan gesteld worden dat zij een partners zijn voor wat betreft het uitbetalen van het leefloon.

Artikel 6

De VDAB of de partnerorganisaties van VDAB leiden de werkzoekenden die niet leefloongerechtigd zijn toe naar wijk-werken. De leefloongerechtigden worden toegeleid door de OCMW's. Leefloongerechtigden dienen zich wel in te schrijven bij VDAB voor de start van wijk-werken.

Artikel 7

Het gegeven van "reële arbeidsmarktomgeving" duidt op het feit dat het niet mag gaan om gesimuleerde werkplekken. Hoewel het gaat om een reële arbeidsmarktomgeving, wordt benadrukt dat de activiteiten in wijk-werken dienen te gebeuren zonder dat er verdringing is van de reguliere arbeid in het normaal economisch circuit of de sociale economie.

Artikel 8

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 9

In dit artikel wordt de maximumtermijn in het wijk-werken vastgelegd op 12 maanden. De duurtijd van wijk-werken wordt individueel bepaald voor de werkzoekende, op basis van de afstand tot de arbeidsmarkt, en is een traject op maat. De termijn van 12 maanden is niet verlengbaar.

Er wordt een uitzondering voorzien voor de huidige PWA-werknemers waarbij maximumtermijn van twaalf maanden voor personen die op 30 september 2017 verbonden zijn met een PWA-arbeidsovereenkomst of voor personen aan wie minstens honderd cheques zijn uitbetaald in de periode van 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2017. Deze personen worden eveneens begeleid door VDAB, de partnerorganisaties van VDAB of het OCMW. Deze begeleiding omvat de opvolging en de evaluatie van het vastgelegde traject naar werk en in voorkomend geval het bijsturen van het traject naar werk in overleg met de werkzoekende. Indien de betrokkene niet

georiënteerd wordt naar werk dan kan deze in het stelsel blijven tot aan vertrek of pensionering.

Afdeling 2. Doelgroep

Artikel 10

Dit artikel bepaalt de doelgroep van het Wijk-werken. Er wordt tevens bepaald dat men enkel in het wijk-werken blijft tot men kan overstappen naar een ander, beter passend instrument en niet langer dan noodzakelijk in wijk-werken blijft. Deze regel geldt met uitzondering van de huidige PWA-ers die aan de voorwaarde voldoen van artikel 8.

Wijk-werken is toegankelijk voor alle werkzoekenden, dus ook de vrij ingeschreven werkzoekenden zonder uitkering of leefloon.

Artikel 11

De werkzoekende blijft beschikbaar voor de arbeidsmarkt gedurende wijk-werken. Dit betekent dat wijk-werken beschouwd wordt als een passend aanbod, waardoor de persoon die wordt toegeleid naar wijk-werken dit aanbod niet kan weigeren zonder geldige reden.

Er wordt een uitzondering voorzien op de voorwaarde dat men beschikbaar dient te blijven voor de arbeidsmarkt voor werkzoekenden die zich op een vrijstelling van beschikbaarheid kunnen beroepen.

Afdeling 3. Overeenkomst en statuut

Artikel 12

Er wordt bepaald dat de wijk-werker met de organisator een wijk-werkovereenkomst afsluit. Deze wijk-werkovereenkomst wordt beschouwd als een PWA-arbeidsovereenkomst. De wet van 7 april 1999 is van toepassing. Deze wet is een federale bevoegdheid gebleven.

Afdeling 4. Regie en Werkingsprincipes

Artikel 13

Dit artikel legt enkele regietaken vast voor de gemeente. Deze taken omvatten:

1° het detecteren van lokale noden met betrekking tot mogelijke activiteiten in het wijk-werken. Deze taak hangt nauw samen met de taak van punt 2°;

2° het bepalen van uitbreidingen of beperkingen op de Vlaamse lijst van activiteiten, voor het grondgebied van de gemeente;

3° de lijst van activiteiten, met inbegrip van de afwijkingen voor het grondgebied van de gemeente, wordt bewaakt door de gemeente zelf. Dit omvat ook de toets van de activiteiten die in de praktijk plaatsvinden aan de activiteitenlijst. Activiteiten die kennelijk de reguliere arbeid verdringen kunnen niet plaatsvinden in wijkwerken, noch toegevoegd worden aan de activiteitenlijst;

4° de gemeente zorgt voor een goede samenwerking met, en coördinatie tussen VDAB, de organisator en zichzelf voor de toepassing van het wijk-werken;

5° de gemeente informeert en sensibiliseert de gebruikers over het wijk-werken, met name voor wat betreft de doelstelling, de doelgroep en het feit dat er geen verdringing mag zijn van de reguliere arbeid;

6° de gemeente heeft tevens de taak om mogelijke werkplekken bij gebruikers door te geven aan de organisator.

Voor de uitvoering van deze regietaken kan de gemeente er voor kiezen om samen te werken met andere gemeentes of partners. De gemeente kan zich voor de uitoefening van haar regietaken ook laten adviseren, bv door een bestaande adviesraad of door sociale partners. Ook de oprichting van een OCMW vereniging behoort tot de mogelijkheden. Voor al deze taken dient wel gebruik gemaakt te worden van het platform wijk-werken.

Artikel 14

Dit artikel houdt de taak in van de gemeentes om de organisator van het wijk-werken aan te duiden of op te richten. De gemeente heeft de volgende mogelijkheden:

1° hetzij het zelf oprichten van een wijk-werkorganisator. Een gemeente kan zelf een organisator oprichten indien de gemeente minstens zestigduizend inwoners heeft. De gemeente hoeft hiervoor niet noodzakelijk een nieuwe rechtspersoon op te richten, maar kan ook een bestaande rechtspersoon aanduiden. De Vlaamse regering zal hiervoor nadere regels bepalen.

2° hetzij het vormen van een samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid die als organisator zal optreden voor zover dit samenwerkingsverband een grondgebied van zestigduizend inwoners omvat. De gemeente kan er ook voor kiezen om een bestaand samenwerkingsverband te belasten met de organisatie van wijk-werken. Ook hier is de mogelijkheid van een OCMW vereniging voorzien. Dit samenwerkingsverband of deze OCMW vereniging kan er ook voor kiezen om een organisator aan te duiden of op te richten. De interlokale vereniging wordt hier ook toegelaten, mits er een beherende gemeente is die de rechtspersoonlijkheid kan opnemen.

3° hetzij de organisatie van wijk-werken over te laten aan de VDAB. De VDAB zal in dit geval optreden als organisator.

Indien de gemeenten geen keuze maken is automatisch punt 3° van toepassing.

Voor wat betreft punt 1° en 2° wordt hier een schaalgrootte van minstens zestigduizend inwoners gevraagd. Er is dus geen mogelijkheid om meerdere organisatoren aan te duiden binnen één gebied. Van deze voorwaarde inzake schaalgrootte kan worden afgeweken als de gemeente of het samenwerkingsverband hiervoor een gemotiveerde aanvraag indient en voldoet aan de voorwaarden. De Vlaamse Regering bepaalt in het uitvoeringsbesluit hoe een gemotiveerde aanvraag wordt ingediend en aan welke voorwaarden moet worden voldaan.

In afwijking van de bepalingen van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, de bepalingen van het gemeentedecreet van 15 juli 2005 of andere reglementering die de lokale besturen bindt, wordt voorzien door dit decreet dat er toch een organisator opgericht kan worden tijdens de kalenderjaren 2017 en 2018, ongeacht de nabijheid van de verkiezingen voor de algehele vernieuwing van de gemeenteraden.

In het uitvoeringsbesluit zullen nadere regels worden opgesteld in verband met de rechtspersonen die als organisator kunnen functioneren.

Artikel 15

Dit artikel regelt de territoriale bevoegdheid inzake het wijkwerken.

Voor de wijk-werker geldt dat hij activiteiten kan uitvoeren bij elke erkende organisator van wijk-werken. Hij hoeft zich dus niet te houden aan zijn grondgebied. Wel wordt hij toegeleid naar de wijk-werkorganisator van het gebied waar hij gedomicilieerd is. De organisator van wijk-werken heeft zijn vestigingsplaats in het Vlaamse Gewest.

De gebruiker moet zich wenden tot de organisator van het gebied waar de activiteit zal doorgaan. Dit kan dus ook een ander gebied zijn dan zijn woonplaats.

In de praktijk zal men streven naar pragmatische oplossingen, bijvoorbeeld in geval van verhuis.

Artikel 16

Dit artikel bepaalt de taken die aan VDAB zijn toegewezen:

- 1° VDAB voorziet personeel voor de ondersteuning van de wijk-werkorganisatoren;
- 2° VDAB voorziet een platform voor het wijk-werken. Dit wordt nader toegelicht in afdeling 9;
- 3° VDAB stelt de activiteitenlijst op en bewaakt deze;
- 4° VDAB zorgt voor een goede samenwerking met, en coördinatie tussen de gemeente, de organisator en zichzelf voor de toepassing van het wijk-werken;
- 5° VDAB is wijk-werkorganisator indien de gemeente niet zelf een organisator opricht of een samenwerkingsverband sluit voor de organisatie van wijk-werken. De VDAB kan deze taak ook uitbesteden aan een partnerorganisatie door middel van een overheidsopdracht;
- 6° VDAB doet de betalingen en voorziet in de financiële werking van het wijk-werken

In de tweede paragraaf wordt ingegaan op de taak van punt 1°. VDAB zal personeel ter beschikking stellen aan de wijk-werkorganisator met het oog op de organisatie van wijk-werken. Hier wordt voorzien in toepassing van artikel 31 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers. De VDAB-personeelsleden worden niet onderworpen aan het werkgeversgezag van de wijk-werkorganisator maar blijven onder gezag en aansturing van de VDAB. De wijk-werkorganisator staat wel in voor de toepassing van de wetgeving inzake welzijn en arbeidsbescherming. Dit omvat minstens de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk en de uitvoeringsbesluiten daarvan.

Afdeling 5. Organisatoren van wijk-werken

Artikel 17

Dit artikel somt de taken van de wijk-werkorganisator op. De taken omvatten:

- 1° het matchen van de vraag van de gebruiker met een beschikbare wijk-werker die deze activiteit kan uitvoeren in het kader van zijn traject naar werk;
- 2° de registratie van de competenties van de wijk-werker en de relevante gegevens inzake zijn traject naar werk in "mijn loopbaan voor partners" van VDAB;
- 3° dit puntje behoeft geen commentaar;
- 4° het gebruik van het platform zoals bedoeld in afdeling 9 van het decreet;
- 5° dit puntje behoeft geen commentaar;
- 6° dit puntje behoeft geen commentaar;
- 7° dit puntje behoeft geen commentaar;
- 8° het verschaffen van info over wijk-werken aan de verschillende betrokken partijen;
- 9° het jaarlijks informeren van de gemeente in verband met de uitvoering van het Wijk-werken in de betrokken gemeente.

Wanneer de organisator deze taken uitvoert, dan maakt deze gebruik van het platform zoals bedoeld in afdeling 9 van dit decreet. Bij de uitvoering van deze taken respecteert de wijk-werkorganisatie ten allen tijde de geldende regelgeving inzake de privacy van de verwerking van persoonsgegevens.

Artikel 18

De wijk-werkorganisator voert de taken uit zoals bepaald in artikel 19 en als tegenprestatie hiervoor ontvangt deze een deel van de opbrengst van de wijk-werkcheque, zoals omschreven in afdeling 8.

Daarnaast kunnen er door de Vlaamse Regering nadere regels worden bepaald inzake de financiering van het wijk-werken, overeenkomstig afdeling 10.

Artikel 19

De wijk-werkorganisator tekent een wijk-werkovereenkomst met de wijk-werker. Dit artikel benadrukt de taak voor de organisator om dit te doen, en is als aanvullend te beschouwen ten aanzien van de eerdere bepalingen inzake de wijk-werkovereenkomst.

Artikel 20

De wijk-werkorganisator tekent een gebruikersovereenkomst met de gebruiker.

Artikel 21

VDAB sluit een verzekering af voor arbeidsongevallen voor alle wijk-werkers. Hierbij wordt de regeling van artikel 79, § 10, laatste lid, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering behouden. Dit houdt in dat de wijk-werker verzekerd is tegen arbeidsongevallen en in geval van tijdelijke arbeidsongeschiktheid van de wijk-werker ten gevolge een arbeidsongeval bij het uitvoeren van wijk-werkactiviteiten, de wijk-werker gerechtigd blijft op werkloosheidsuitkeringen.

De voorziene immuniteitsregeling van de wet van 10 april 1971 inzake arbeidsongevallen geldt ook hier ten aanzien van de werkgever. Deze bepalingen houden een bescherming in van de organisator en de gebruiker tegen:

- een regresvordering van de arbeidsongevallenverzekeraar;
- een aanvullende vordering op grond van het gemeen recht (art. 1382 e.v. Burgerlijk Wetboek) van het slachtoffer of zijn rechthebbenden, voor het gedeelte van de schade dat uitstijgt boven de schadeloosstelling die voorzien wordt door de polis.

Deze immuniteitsregeling geldt voor zover er zich geen situatie voordoet zoals bedoeld in artikel 46, 47 en 48 van de voormelde wet van 10 april 1971.

Artikel 152sexies van het koninklijk besluit van 25 november 1991 is eveneens van toepassing, met name paragraaf 4. Ook artikel 6 van het koninklijk besluit van 17 december 1999 betreffende de PWA-werknemers van wie het loon betaald wordt door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn is van toepassing.

Artikel 22

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 23

De wijk-werkorganisator maakt een aparte, afgescheiden boekhouding op voor alle inkomsten en uitgaven die verband houden met wijk-werkactiviteiten. Dit is vooral van belang voor de organisatoren die naast het wijk-werken ook andere activiteiten uitoefenen.

Dit artikel dient samen gelezen te worden met de bepalingen van afdeling 10.

Artikel 24

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Afdeling 6. Activiteiten

Artikel 25

In afdeling 6 worden enkele principes vastgelegd omtrent de activiteiten van het wijk-werken. Artikel 152sexies van het werkloosheidsbesluit is van toepassing. Dit artikel regelt enkele van de federaal gebleven bevoegdheden inzake het PWA-stelsel.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen omtrent de activiteiten in wijk-werken.

Artikel 26

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 27

De Raad van bestuur van VDAB bepaalt de lijst van activiteiten die verricht mogen worden in het Vlaamse Gewest in het kader van wijk-werken. Deze lijst kan uitgebreid, aangepast of beperkt worden door de raad van bestuur van VDAB zonder dat er verdringing is van reguliere arbeid, noch in het normaal economisch circuit, noch in de sociale economie.

Naast deze algemene Vlaamse lijst is er ook de mogelijkheid voorzien dat een gemeente afwijkt van de lijst voor zijn grondgebied, om een meer lokaal gericht beleid mogelijk te maken. Zo kan een gemeente bepaalde activiteiten van de Vlaamse lijst niet toestaan in zijn gemeente, of bepaalde activiteiten toevoegen, die enkel in die gemeente zijn toegestaan. Deze bevoegdheid komt toe aan de gemeente, er kan echter nooit een verdringing zijn van de reguliere arbeid.

Artikel 28

Indien toch wordt vastgesteld dat een activiteit van hetzij de Vlaamse lijst, hetzij een lokale afwijking op deze lijst de reguliere arbeid verdringt of het welzijn van de wijk-werker in het gedrang brengt, dan zal die activiteit geschrapt worden, waardoor deze in de toekomst dus niet meer kan plaatsvinden binnen Wijk-werken.

Om problemen inzake rechtszekerheid te vermijden, geldt de schrapping van die activiteit enkel ex nunc.

Artikel 29

De Vlaamse Regering bepaalt het aantal uren dat een wijk-werker in Wijk-werken kan verrichten. Er kan gekozen worden om dit te berekenen via een gemiddelde of via een absoluut maximum aantal uren per referteperiode .

Afdeling 7. De gebruikers

Artikel 30

Als gebruiker van het Wijk-werken is in principe iedereen toegelaten, zowel natuurlijke personen, rechtspersonen, overheidsinstellingen als feitelijke verenigingen. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen inzake de toegelaten categorieën van gebruikers.

Voor elk begonnen uur van wijk-werken dient de gebruiker een wijk-werkcheque te voorzien. Het is de verantwoordelijkheid van de gebruiker om te voorzien in de cheques waar de wijk-werker recht op heeft.

Artikel 31

De organisator vraagt jaarlijks aan de gebruikers een inschrijvingsrecht voor het gebruik van wijk-werken. Dit was een mogelijkheid die reeds bestond in het PWA-systeem, maar die nu veralgemeend wordt, om een gelijke behandeling in gans Vlaanderen te garanderen.

De financiële behandeling van dit inschrijvingsrecht en de inzet van het budget dat op deze manier wordt gegenereerd wordt behandeld in het uitvoeringsbesluit.

Artikel 32

Als een nieuwe gebruiker zich wil aanmelden bij het Wijk-werken, dan dient hij dit aan te vragen bij de organisator van de plaats waar de activiteiten zullen uitgevoerd worden, overeenkomstig artikel 15. De organisator zal deze aanvraag beoordelen en controleren door middel van de lijst van toegestane activiteiten voor dat grondgebied.

Enkel activiteiten die vermeld staan op de lijst worden toegestaan.

Artikel 33

De welzijnswet is van toepassing. Dit kon uit het toepassingsgebied van die wet reeds afgeleid worden, maar in kader van de rechtszekerheid wordt dit nogmaals benadrukt.

Afdeling 8. Wijk-werkcheque

Artikel 34

Voor elk uur wijk-werken heeft de wijk-werker recht op een wijk-werkcheque. Een cheque is ondeelbaar en kan niet pro rata worden toegekend voor onvolledige uren. Voor elk uur dat is begonnen wordt een volledige cheque toegekend.

De Vlaamse Regering bepaalt hoe de wijk-werker de ontvangen cheques kan indienen bij de organisator. De mogelijkheid tot het afgeven van cheques op elektronische wijze wordt hier reeds voorzien. Nadere voorwaarden en modaliteiten worden geregeld in het uitvoeringsbesluit.

In het uitvoeringsbesluit wordt geregeld hoe het bedrag van de cheque verdeeld zal worden, en welk deel de wijk-werker zal overhouden per gepresteerd uur. In tegenstelling tot de vroegere reglementering inzake het PWA-systeem, wordt niet voorzien in een afhouding van de werkloosheidsuitkering. Het reeds vermelde artikel 152sexies van het werkloosheidsbesluit is wel van toepassing. Dat artikel stelt in §1 dat de ontvangen werkloosheidsuitkering ten belope van 2,96 euro per uur wordt beschouwd als een gedeelte van het loon (PWA-inkomensgarantie uitkering)

Artikel 35

Er kan voorzien worden in een tegemoetkoming voor de verplaatsingskosten van de wijk-werker. Indien gebruik gemaakt wordt van deze mogelijkheid, dan wordt dit in het uitvoeringsbesluit geregeld.

Artikel 36

In dit artikel krijgt de Vlaamse Regering de bevoegdheid om in het uitvoeringsbesluit de regeling omtrent de aankoop, de verwerking en de eventuele terugbetaling van de cheque te regelen. De Vlaamse Regering krijgt eveneens de bevoegdheid om bij het bepalen van de aanschafprijs een onderscheid te maken per soort activiteit en per soort gebruiker. De Vlaamse Regering kan aan de gemeenten de mogelijkheid geven om de aanschafprijs te bepalen binnen de grenzen die zij vastlegt.

Artikel 37

Er wordt een overheidsopdracht uitgeschreven voor de uitgifte van de wijk-werkcheques.

Artikel 38

De Raad van Bestuur van de VDAB bepaalt het model van de wijk-werkcheque.

Afdeling 9. Platform

Artikel 39

Er wordt voorzien in een "platform wijk-werken". Dit platform zal gebruikt worden voor de registratie van activiteiten, gebruikers en wijk-werkers. Gezien deze registraties zal er uiteraard ook gebruik gemaakt worden van het platform voor wat betreft monitoring van het systeem en het contingent van personen tewerkgesteld in het PWA-systeem.

Ook kunnen waar nodig gegevensstromen opgezet worden vanuit dit platform, bijvoorbeeld om de link te leggen met de competenties van de wijk-werker in Mijn Loopbaan.

Artikel 40

Dit artikel geeft weer wie toegang heeft tot het platform.

Artikel 41

In dit artikel wordt benadrukt dat de geldende reglementering inzake privacy moet gerespecteerd worden bij gebruik van dit platform. Indien er gegevens uit het platform gebruikt worden voor onderzoeks- of beleidsdoeleinden, dan worden deze steeds geanonimiseerd om de privacy van alle betrokkenen te beschermen.

Artikel 42

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Afdeling 10. Financiering en controle

Artikel 43

Het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en

rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd is in dit geval van toepassing.

De VDAB controleert de inkomsten en uitgaven van de organisatoren. Desgevallend kan hier een terugvordering aan gekoppeld zijn. In het uitvoeringsbesluit wordt deze controle verder vorm gegeven.

Dit artikel doet geen afbreuk aan het decreet van 30 april 2004 houdende het sociaalrechtelijk toezicht en de bevoegdheden die in dat decreet vervat zijn.

Artikel 44

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen omtrent de financiering van zowel de organisator als de uitgiftemaatschappij van de cheques. Hierbij kan gedacht worden aan het toekennen van een deel van de opbrengst van de wijk-werkcheque.

Artikel 45

Binnen de perken van zijn bevoegdheid kan de Vlaamse Regering nadere regels bepalen inzake het contingent van werkzoekenden dat is toegelaten in het systeem van Wijkwerken.

Artikel 46

Dit artikel regelt de verjaringstermijnen.

Hoofdstuk 3. Wijzigingsbepalingen

Artikel 47, 48 en 49

De rechtsbasis voor PWA wordt geschrapt met deze artikelen. De overgang voor het huidige PWA-systeem wordt bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 50

Er wordt een wijziging doorgevoerd in het WIB 1992 met betrekking tot het fiscaal voordeel voor de wijk-werker. Het betreft de overname van de regeling die reeds bestond voor PWA.

Artikel 51 en 52

Er worden wijzigingen aangebracht in het WIB 1992 om het bestaande fiscaal voordeel voor PWA-cheques voortaan toe te passen op de wijk-werkcheques.

Artikel 53

Dit artikel regelt de opheffing van de beroepsinlevingsovereenkomst (BIO). Er wordt in een overgangsmaatregel voorzien voor de lopende BIO's. Deze blijven lopen tot het einde van hun duurtijd, volgens de regelgeving die gold bij de start van de BIO.

Artikel 54

In het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht wordt de bevoegdheid inzake PWA vervangen door Wijkwerken.

Artikel 55

1° In het kader van de zesde staatshervorming werden een aantal bevoegdheden die betrekking hebben op outplacement naar de gewesten overgeheveld. Eén van die bevoegdheden is het recht op een outplacementaanbod ten laste van de overheid voor ontslagen werknemers wiens werkgever in gebreke blijft een geldig outplacementaanbod te doen zoals voorzien in Collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82bis van 17 juli 2007, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, tot wijziging van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 van 10 juli 2002 betreffende het recht op outplacement voor werknemers van vijfenveertig jaar en ouder die worden ontslagen.

Op dit moment reikt de Rijksdienst Voor Arbeidsvoorziening een outplacementcheque uit aan de rechthebbenden. In de toekomst wordt het systeem van de outplacementcheque vervangen door een outplacementaanbod binnen het Sociaal Interventiefonds. Hiervoor dient eerst de doelgroep vastgelegd in art. 5. § 1, 2°, e) van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding uitgebreid te worden.

2° In het VDAB-decreet wordt bij de taken van VDAB verwijzing gemaakt naar Wijkwerken, en wordt de bestaande taak inzake PWA geschrapt.

Artikel 56

Dit artikel regelt de opheffing van de vestigingsuitkering. Er wordt een overgangsbepaling voorzien. In elk geval kan deze overgangsbepaling geen uitwerking meer hebben na 31 december 2018.

Artikel 57, 58 en 59

In deze artikelen worden enkele bepalingen van het PWA-systeem opgeheven.

Artikel 60

Dit artikel regelt de opheffing van de kinderopvangtoeslag. Er wordt een overgangsbepaling voorzien. In elk geval kan deze overgangsbepaling geen uitwerking meer hebben na 31 december 2018.

Artikel 61

De premie voorzien in artikel 131octies wordt opgeheven. Er wordt een overgangsbepaling voorzien. In elk geval kan deze overgangsbepaling geen uitwerking meer hebben na 31 december 2018.

Artikel 62

Dit artikel regelt een wijziging aan het koninklijk besluit betreffende de PWA-werknemers van wie het loon betaald wordt door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 63

Dit artikel heft enkele bepalingen op uit de federale regelgeving die Vlaamse bevoegdheid zijn geworden. Punten 1°, 3° en 4° betreffen de BIO, punt 2° betreft PWA. Voor de BIO's die reeds zijn afgesloten voor de inwerkingtreding van deze bepaling wordt voorzien in een overgangsmaatregel.

Artikel 64

Dit artikel regelt de inwerkingtreding.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,
Philippe MUYTERS